

**Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Кафедра фінансово-економічних дисциплін**

ЗАТВЕРДЮЮ

**Заступник директора
з навчальної роботи**

Оксана КОГУТЮК

« 06 » вересня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БК 4 ІНВЕСТУВАННЯ**

Підготовки – бакалаврів

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Денної форми навчання

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

2023-2024 навчальний рік

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Інвестування» для студентів галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

спеціаліст вищої категорії, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фінансово-економічних дисциплін **Буга О. І.**

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри фінансово-економічних дисциплін.

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 року

Завідувач кафедри фінансово-економічних дисциплін

_____ Наталія ЄВДОКИМОВА
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Вибіркова
Змістових модулів – 2	Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки
		2-й
Семестр		
3-й		
Лекції		
Загальна кількість годин – 90 годин		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 години	Освітній ступінь: Бакалавр	36 год.
		Практичні
		24 год.
		Самостійна робота
		30 год.
		Індивідуальні завдання:
		–
		Вид контролю:
		екзамен

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

2.1. Метою викладання вибіркової навчальної дисципліни «Інвестування» є поглиблення та систематизація знань щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Інвестування» є вивчення закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, підприємств та

фізичних осіб; набуття вмінь використовувати ці закономірності в практиці інвестування; визначати заходи з використання інвестицій як одного з ділових важелів економічної політики держави.

2.3. Компетентності

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

2.3.1. Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей / видів економічної діяльності).

2.3.2. Спеціальні (фахові) компетентності:

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних систем та їх структур.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

2.4. Програмні результати навчання:

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 90 год., із них 36 год. – лекції, 24 год. – практичні заняття, 30 год. – самостійна робота.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Інвестування» завершується усним екзаменом.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. «Методологічні основи інвестування. Основні форми інвестування».

Тема 1. Методологічні основи інвестування. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності (лк. 4 год., пр. 2 год.).

Лекція 1. Економічна сутність інвестицій. Види та форми інвестицій. Економічна сутність інвестиційної діяльності підприємств.

Лекція 2. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності підприємств. Функціональні учасники інвестиційного процесу.

Практичне заняття 1. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності.

Тема 2. Інвестиційний клімат (лк. 2 год., пр. 2 год.).

Лекція 3. Інвестиційний ринок. Взаємозв'язок інвестиційного та фінансового ринків. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів. Інвестиційний клімат та чинники, що роблять сприятливим інвестиційний клімат. Управління інвестиційним кліматом.

Практичне заняття 2. Інвестиційний клімат.

Тема 3. Фінансові інвестиції (лк. 4 год., пр. 2 год.).

Лекція 4. Особливості та форми здійснення фінансових інвестицій. Інструменти фінансового інвестування. Учасники ринку цінних паперів та їх функції.

Лекція 5. Поняття та типи інвестиційних портфелів. Визначення курсової вартості і дохідності цінних паперів. Аналіз та оцінка фінансових інвестицій.

Практичне заняття 3. Фінансові інвестиції.

Тема 4. Інвестиції в засоби виробництва (лк. 2 год., пр. 2 год.).

Лекція 6. Економічна сутність реальних інвестицій. Форми здійснення реального інвестування. Класифікація та структура капітальних інвестицій. Основні форми кругообігу реальних інвестицій.

Практичне заняття 4. Інвестиції в засоби виробництва.

Тема 5. Інноваційна форма інвестування (лк. 2 год., пр. 2 год.).

Лекція 7. Економічна сутність інновацій та інноваційного процесу. Особливості венчурного інвестування. Інтелектуальні інвестиції та особливості інвестування в людський капітал. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.

Практичне заняття 5. Інноваційна форма інвестування.

Тема 6. Залучення іноземного капіталу (лк. 2 год.).

Лекція 8. Сутність та класифікація іноземних інвестицій. Форми здійснення іноземного інвестування. Система стимулювання іноземного інвестування.

Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування (лк. 4 год., пр. 2 год.).

Лекція 9. Сутність та види інвестиційних ризиків. Заходи щодо запобігання ризикам або їх зменшення.

Лекція 10. Часова теорія грошей. Методи розрахунку ефективності інвестицій.

Практичне заняття 6. Залучення іноземного капіталу. Обґрунтування доцільності інвестування.

Модульна контрольна робота № 1 (2 год.).

Змістовий модуль 2. «Механізм регулювання та управління інвестиційними проєктами».

Тема 8. Інвестиційні проєкти (лк. 4 год., пр. 2 год.).

Лекція 11. Сутність та класифікація інвестиційних проєктів. Життєвий цикл інвестиційного проєкту. Способи реалізації інвестиційних проєктів.

Лекція 12. Склад техніко-економічного обґрунтування. Типи проєктного фінансування.

Практичне заняття 7. Інвестиційні проєкти.

Тема 9. Управління реалізацією інвестиційного проєкту (лк. 2 год., пр. 2 год.).

Лекція 13. Зміст управління інвестиційними проєктами. Інвестиційне проєктування. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проєкту. Моніторинг інвестиційного проєкту.

Практичне заняття 8. Управління реалізацією інвестиційного проєкту.

Тема 10. Фінансове забезпечення інвестиційного проєкту (лк. 2 год.).

Лекція 14. Розробка стратегії формування фінансових ресурсів інвестування. Вартість капіталу. Індивідуальна вартість джерел капіталу. Фінансовий, операційний та загальний леверидж.

Тема 11. Менеджмент інвестицій. Використання інвестицій (лк 4 год., пр. 2 год.).

Лекція 15. Сутність та принципи інвестиційного менеджменту. Цілі та завдання управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Лекція № 16. Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів.

Практичне заняття 9. Фінансове забезпечення інвестиційного проєкту. Менеджмент інвестицій та їх використання.

Тема 12. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності. Використання інвестицій (лк. 4 год., пр. 2 год.).

Лекція 17. Договірні стосунки між учасниками інвестування. Основні форми договорів, що регулюють інвестиційний процес. Поняття про тендери. Тендерна документація та принципи її опрацювання. Ціноутворення в інвестиційній сфері.

Лекція 18. Моніторинг інвестиційного процесу: мета, види та напрямки. Введення в дію об'єктів інвестування. Формування інвестиційного потенціалу суб'єкта господарювання.

Практичне заняття 10. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності.

Модульна контрольна робота № 2 (2 год.).

4. Структура навчальної дисципліни

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота
Змістовий модуль І. Методологічні основи інвестування. Основні форми інвестування								

1.	Методологічні основи інвестування. Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності	10	6	4	2	-	-	4
2.	Інвестиційний клімат	7	4	2	2	-	-	3
3.	Фінансові інвестиції	9	6	4	2	-	-	3
4.	Інвестиції в засоби виробництва	6	4	2	2	-	-	2
5.	Інноваційна форма інвестування	6	4	2	2	-	-	2
6.	Залучення іноземного капіталу	5	3	2	1	-	-	2
7.	Обґрунтування доцільності інвестування	9	5	4	1	-	-	4
	Модульна контрольна робота № 1	2	2	-	2	-	-	
	Разом	54	34	20	14	-	-	20
Змістовий модуль II								
Механізм регулювання та управління інвестиційними проектами								
8.	Інвестиційні проекти	7	6	4	2			1
9.	Управління реалізацією інвестиційного проекту	5	4	2	2			1
10.	Фінансове забезпечення інвестиційного проекту	5	3	2	1			2
11.	Менеджмент інвестицій	7	5	4	1			2
12.	Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності. Використання інвестицій	10	6	4	2			4
	Модульна контрольна робота № 2	2	2	-	2			
	Разом	36	26	16	10			10
	Разом за навчальним планом	90	60	36	24	-	-	30

5. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль I		
Методологічні основи інвестування. Основні форми інвестування		
1	Суб'єкти і об'єкти інвестиційної діяльності.	2
2	Інвестиційний клімат	2
3	Фінансові інвестиції	2
4	Інвестиції в засоби виробництва	2
5	Інноваційна форма інвестування	2
6	Залучення іноземного капіталу. Обґрунтування доцільності інвестування	2
	Модульна контрольна робота №1	2
Змістовий модуль II		

Механізм регулювання та управління інвестиційними проектами		
7	Інвестиційні проекти	2
8	Управління реалізацією інвестиційного проекту	2
9	Фінансове забезпечення інвестиційного проекту. Менеджмент інвестицій	2
10	Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності.	2
Модульна контрольна робота № 2		2
	Разом	24

6. Теми лабораторних занять
не передбачені навчальним планом

7. Теми семінарських занять
Не передбачені навчальним планом

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>Змістовий модуль I. Методологічні основи інвестування. Основні форми інвестування</i>		
1	Види та форми інвестицій	4
2	Ринок інвестицій та інвестиційних товарів	3
3.	Поняття та типи інвестиційних портфелів	3
4.	Класифікація та структура капітальних інвестицій	2
5.	Сучасні організаційні форми реалізації інновацій	2
6.	Система стимулювання іноземного інвестування	2
7.	Часова теорія грошей	4
<i>Змістовий модуль II. Механізм регулювання та управління інвестиційними проектами</i>		
8.	Типи проектного фінансування	1
9.	Моніторинг інвестиційного проекту	1
10.	Фінансовий, операційний та загальний леверидж	2

11.	Макроекономічне регулювання інвестиційних процесів	2
12.	Поняття про тендери. Тендерна документація та принципи її опрацювання. Формування інвестиційного потенціалу суб'єкта господарювання	4
	Разом	30

С

амоcтійна робота студентів при вивченні курсу складається з різних видів: підготовка до аудиторних занять (лекції та практичних занять), вивчення законодавчих та нормативних актів України, завершення розпочатих на практичних заняттях завдань, передбачених робочою програмою курсу; відвідування консультацій (індивідуальних та групових); написання рефератів.

Підготовка до лекційного заняття передбачає обов'язкове вивчення матеріалу попередньої лекції і ознайомлення з матеріалами наступної лекції (підручники, посібники).

Підготовка до практичних занять передбачає обов'язкове вивчення отриманого теоретичного матеріалу з метою подальшого застосування знань на практичних заняттях, у наступній практичній діяльності.

9. Індивідуальні завдання не передбачені навчальним планом

10. Методи навчання

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

- за джерелом інформації:

Словесні методи		
Лекція	Має інформаційний характер, чіткий план. Структура лекції підпорядковується логіці предмета	Стимулює конкретно-образне мислення, активізує логічне
Пояснення	Доказовий виклад матеріалу, пов'язаний з вивченням правил, економічних законів, господарських явищ, вимог нормативного законодавства	Застосовують на лекціях, під час практичних, лабораторних занять, консультацій тощо
Розповідь	Дає послідовний виклад ознак, особливостей, якостей предметів та явищ (опис окремої категорії, поняття тощо)	Застосовують на лекціях, практичних заняттях як фрагмент
Бесіда	Розмова викладача зі студентами на підставі	Застосовується на лекціях,

	чіткої системи, заздалегідь визначених запитань, які підводять слухачів до активного засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірностей	практичних заняттях
Евристична бесіда	Дає її учасникам можливість самостійно знаходити можливі відповіді на проблемні питання, має розвивальний характер	
Інструктаж	Має інформативний локальний характер, дуже близький до розпорядження алгоритмічного типу. Активна роль належить викладачу	Застосовується при наданні вказівок до виконання домашнього завдання, заповнення первинних документів та форм звітності тощо
Наочні методи		
Спостереження	Забезпечує безпосереднє сприйняття явищ дійсності (господарського процесу, роботи обліково-економічного апарату)	Застосовується під час проходження виробничої та переддипломної практики
Ілюстрація, демонстрація	Показ ілюстрованих посібників, макетів документів фінансової, податкової, статистичної звітності, плакатів, малюнків на дошці, таблиць тощо. Ілюстрація передбачає показ матеріалів у статичному вигляді	Застосовується на лекціях, під час практичних занять, тощо
Практичні методи		
Вправа	Полягає у повторенні певних дій, під час яких виробляють уміння та навички застосування набутих знань як у звичайних, так і незвичайних умовах	Застосовують на практичних заняттях
Тренувальна вправа	Виконуються за певним зразком, інструкцією	
Тести	Виконуються самостійно	

- **за логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

- **за ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

- **за ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

11. Методи контролю

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Інвестування» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи

оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: модульне письмове тестування.

Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Система контролю знань та умови складання заліку. Навчальна дисципліна «Інвестування» оцінюється за модульно-рейтинговою системою.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною системою. Дисципліна складається з двох змістових модулів. Перший змістовий модуль – **40 балів**, другий ЗМ – **30 балів**.

Підсумковою формою контролю є екзамен (максимальна кількість балів – **30**). На екзамен виносяться теоретичні питання, типові та творчі завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Поточний контроль

Поточне тестування та самостійна робота											Екзамен	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6 T7	Мкр 1	T8	T9	T10 T11	T12		Мкр 2
5	5	5	5	5	5	10	5	5	5	5		10
40							30					
100												

За перший модуль студент може набрати максимально **40 балів**, за другий – **30 балів**, на екзамені – **30 балів** (разом за курс – **100 балів**).

Мінімальний допусковий бал – **35**.

Система отримання балів накопичувальна.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

№ з/п	За шкалою ВГПК (в балах)	За шкалою ECTS	За національною шкалою
1.	90-100	A	Відмінно
2.	82-89	B	Добре
3.	75-81	C	Добре
4.	64-74	D	Задовільно
5.	60-63	E	Задовільно
6.	35-59	FX	Незадовільно з можливістю

			повторного складання
7.	1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл.

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

13. Методичне забезпечення

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- бланки документації;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт).

14. Рекомендована література

Основна:

1. Дацій Н. В. Роль держави у підвищенні інвестиційної привабливості галузей національної економіки / Н. В. Дацій // Економіка та держава. – 2010. – №8. – С. 103-105.
2. Дука А. П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: [навч. посібн.] / А. П. Дука – К.: Каравела, 2012. – 432 с.
3. Захарін С. В. Інвестиції в інновації: теорія, парадигма, методологія досліджень / С. В. Захарін // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №4. – С. 60-64.
4. Інвестування: [підручник]. Затверджено МОН / За ред. Л. О. Омелянович. – К., 2012. – 278 с.
5. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: [навч. посібник] / Т. В. Майорова. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 472 с.

Додаткова:

6. Про Інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560-XII.
7. Про інноваційну діяльність: Закон України від 4 липня 2002 року № 48.

8. Про режим Іноземного Інвестування: Закон України від 19 березня 1996 року № 94/96-ВР.

9. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної діяльності та інноваційної: Постанова Кабінету Міністрів України від 2 лютого 2011 р. № 389.

10. Мойсеєнко І.П. Інвестування: навч. посіб. / І. П. Мойсеєнко. – К.: Знання, 2006. – 490 с

11. Боднар І. Р. Проблеми залучення іноземних інвестицій в Україну на сучасному етапі / І. Р. Боднар // Регіональна економіка. – 2009. – №4. – С. 62-70.

12. Букало А. М. Активізація розвитку інвестиційних фондів в Україні / А. М. Букало // Формування ринкових відносин в Україні. – 2010. – №3. – С. 69-73.

13. Гончар М. Ф. Вдосконалення механізму прийняття управлінських рішень щодо раціоналізації структури джерел фінансування інвестиційних проектів розвитку підприємства / М. Ф. Гончар // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – №24. – С. 3-6.

14. Граковський Ю. Фінансові інвестиції: бухгалтерський та податковий облік / Ю. Граковський // Вісник податкової служби України. – 2010. – №20. – С. 21-25.